

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΝΟΜΑ

ΒΑΘΜΟΣ

%

ΤΜΗΜΑ

ΗΜΕΡ/ΝΙΑ

...../3/26

Α' Ομάδα

A.1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας δίπλα σε κάθε πρόταση τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- 1) Η διεύρυνση του ελληνικού κράτους με τα Επτάνησα, την Άρτα και τη Θεσσαλία έφερε στο προσκήνιο το ζήτημα της μεγάλης ιδιοκτησίας.
- 2) Η πολιτική και κοινωνική επιρροή των σοσιαλιστικών ομάδων και των εργατικών ομαδοποιήσεων, στο τέλος του 19ου αιώνα, ήταν σαφώς μεγαλύτερη στην Ελλάδα από εκείνη που άσκησαν αντίστοιχα κινήματα σε βιομηχανικές χώρες της Δύσης αλλά και σε βαλκανικές.
- 3) Τα μεγάλα δάνεια που ενέκριναν η Γαλλία, η Αγγλία και οι ΗΠΑ το 1917 εκταμιεύτηκαν από την Ελλάδα.
- 4) Η Ελλάδα, μέσω του ιδιόμορφου δανεισμού, χρηματοδότησε την πολεμική συμμετοχή της στο μακεδονικό μέτωπο, την εκστρατεία στην Ουκρανία και την Κριμαία, και την πρώτη φάση της στρατιωτικής εμπλοκής στη Μικρά Ασία.
- 5) Η Ελλάδα του μεσοπολέμου δεν είχε ολοκληρώσει την αγροτική της μεταρρύθμιση.

A.2. Να αναφερθείτε:

(/15 μονάδες)

- α. στο περιεχόμενο του όρου «Φεντερασιόν».
- β. στο περιεχόμενο του όρου «Βενιζελισμός».
- γ. στο περιεχόμενο του όρου «ΟΥΛΕΝ».

B.1. Ποιες ήταν οι συνέπειες των Βαλκανικών Πολέμων στην οικονομία και στην εθνολογική σύσταση του πληθυσμού της Ελλάδας;

(/13 μονάδες)

B.2. Να εξηγήσετε για ποιον λόγο το ελληνικό κράτος υποχρεώθηκε σε μια νέα αρχή μετά τη Μικρασιατική καταστροφή το 1922.

(/12 μονάδες)

Β' Ομάδα

Γ.1. Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από το κείμενο που σας δίνεται:

- α) Να προσδιορίσετε τους **στόχους της αγροτικής μεταρρύθμισης** που ξεκίνησε η κυβέρνηση του Ελευθερίου Βενιζέλου στη Θεσσαλονίκη το **1917**.
β) Να αναφερθείτε στην **ολοκλήρωση** της συγκεκριμένης **μεταρρύθμισης** και στα νέα **προβλήματα** που αναδείχθηκαν στην πορεία της.

Κείμενο

Τα μέτρα απαλλοτριώσεως θεσπίστηκαν στις 20 Μαΐου 1917, και το φθινόπωρο του ίδιου έτους επεκτάθηκαν με μερικές αλλαγές για να περιλάβουν όλη την Ελλάδα. Η μεταρρύθμιση αποσκοπούσε στην αναγκαστική απαλλοτρίωση των κτημάτων που ξεπερνούσαν τα 1.000 στρέμματα. Οι κολλήγοι και οι αγροτικοί εργάτες, τόσο οι ντόπιοι όσο και οι πρόσφυγες, θα έπαιρναν αγροτικούς κλήρους, είτε από τις απαλλοτριωμένες γαίες των τσιφλικιών, είτε από γαίες του δημοσίου. Κανένα από τα μέτρα αυτά, όμως, δεν εφαρμόστηκε αμέσως. Επίσης, κανένα από τα μεγάλα τσιφλίκια δεν απαλλοτριώθηκε το 1917, και μόνο ένα το 1918. Και πάλι εξωτερικές επείγουσες ανάγκες, ο πόλεμος και αργότερα, η Μικρασιατική εκστρατεία απορρόφησαν όλη την προσοχή και τη δραστηριότητα της κυβερνήσεως· μετά το 1922, με τη μεγάλη εισροή προσφύγων, αναγκάστηκαν πια οι κυβερνήσεις της χώρας να δώσουν οριστική λύση στο αγροτικό πρόβλημα [...]

Τα προβλήματα που είχαν σχέση με τη διακίνηση προϊόντων, την παραδοσιακή εκμετάλλευση του μικρού παραγωγού από τους μεσάζοντες, την έλλειψη κεφαλαίων και τους τοκογλυφικούς όρους δανειοδοτήσεως που επικρατούσαν στην ελεύθερη αγορά, έκαναν ακόμη πιο αισθητή την ανάγκη συλλογικής ασφάλειας που πρόσφεραν οι συνεταιρισμοί[...].

[...] Η ίδρυση του Υπουργείου Γεωργίας, τον Ιούνιο του 1917, αμέσως μετά την επάνοδο του Βενιζέλου στην Αθήνα, στάθηκε η απαρχή της άμεσης κρατικής παρεμβάσεως στην οργάνωση και καθοδήγηση της γεωργικής παραγωγής, έστω και αν η παρέμβαση ήταν στην αρχή υποτυπώδης.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμος ΙΕ', «Νεώτερος Ελληνισμός από 1913 ως 1941», Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1978, σελ. 75-76

Δ.1. Λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω παραθέματα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις:

- α) Να περιγράψετε το **πλαίσιο** μέσα στο οποίο οδηγήθηκε η **ελληνική κυβέρνηση** στην απόφαση της **διχοτόμησης της δραχμής**, όπως αυτό διαμορφώθηκε **έπειτα από το 1918** και μέχρι τον Μάρτιο του 1922.
β) Να παρουσιάσετε τα **αποτελέσματα** της πολιτικής αυτής.

Κείμενο 1

Με την επιστροφή του βασιλιά Κωνσταντίνου οι σύμμαχοι ανακάλεσαν τις πιστώσεις τους, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων η Ελλάδα δεν είχε προλάβει να χρησιμοποιήσει, έτσι που έμεινε ακάλυπτη η έκδοση τραπεζογραμματίων ύψους 850.000.000 και δημιουργήθηκαν πληθωριστικές πιέσεις στην οικονομία. Οι πιέσεις αυτές, καθώς και οι άλλες οικονομικές δυσχέρειες μετά το 1920,

1. ☒ Ζωγράφου: Ι. Χρυσίππου 1, ☎ 210 7488030 & ΙΙ. Ξηρογιάννη 10, ☎ 210 7488180
2. ☒ Χολαργός: Φανερωμένης 13, ☎ 210 6536551
3. ☒ Αγία Παρασκευή: Ευεργέτου Γιαβάση 9, πλατεία Αγ. Παρασκευής, ☎ 210 6000031

υπονόμευσαν τη δραχμή, που γνώρισε συνεχή υποτίμηση από το 1921 έως το 1926. [...] Από το 1921 έως το 1925 η δραχμή έχασε 12,5 φορές την αξία της, και μέσα σε αυτά τα δέκα χρόνια οι φόροι διπλασιάστηκαν. Το κόστος της Μικρασιατικής Εκστρατείας αντιμετωπίστηκε κυρίως με εσωτερικό αναγκαστικό δάνειο. Τον Απρίλιο του 1922 η κυβέρνηση έκοψε στη μέση τα χαρτονομίσματα, μετατρέποντας το 50% της αξίας τους σε ομολογίες κρατικού δανείου με επιτόκιο 6,5%. Από το αναγκαστικό αυτό δάνειο, που δεν θα ήταν και το τελευταίο, εξοικονομήθηκαν 950.000.000 δραχμές, και μαζί με την κυκλοφορία νέου χαρτονομίσματος συνολικά 1.500.000.000 δραχμές.

Βερέμης Θ., Κολιόπουλος Γ., Ελλάδα. Η σύγχρονη συνέχεια Από το 1821 μέχρι σήμερα, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 2006, σελ. 437, 442

Κείμενο 2

Τελικά, το 1922 η κυβέρνηση επέβαλε έναν ιδιότυπο συνδυασμό υποτίμησης και εσωτερικού δανείου. Όσοι κατείχαν τραπεζογραμμάτια (δηλαδή περίπου οι πάντες, όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα στην Ελλάδα) υποχρεώθηκαν να τα διχοτομήσουν, να ανταλλάξουν το μισό τραπεζογραμμάτιο με κρατικά ομόλογα και να κρατήσουν το άλλο μισό, το οποίο διατήρησε την ονομαστική αξία του ολοκλήρου. Αλλά και τα νέα χρηματικά μέσα που απέκτησε έτσι το Δημόσιο δεν έσωσαν την κατάσταση: απορροφήθηκαν πολύ γρήγορα από τις συνεχώς αυξανόμενες δημόσιες δαπάνες και τον πληθωρισμό.

Δερτιλής Γ. Β., Ιστορία του Ελληνικού Κράτους, 1830-1920, τόμος Β', Εστία, Αθήνα 2005, σελ. 886